

12. V. 2020- J.polski III B
Jadwiga Jankowska

Temat: Ekspresjonizm , czyli „sztuka krzyczy z głębokiej ciemności, woła o pomoc, woła o ducha..... „

Polecenie. Przygotuj reprodukcję obrazu Edvarda Muncha „Krzyk”.

1. Definicja . Środki wyrazu dzieła.

a) Termin „ekspresjonizm” wywodzi się od łac. expressio, tj. wyrażenie. Oznacza on siłę wyrazu, siłę oddziaływania dzieła sztuki na odbiorcę , na psychikę odbiorcy. Chodzi tu o oddziaływanie zwiększone dzięki specjalnemu wykorzystaniu środków : formy, barwy oraz faktury.

b) Obrazy ekspresjonistów cechują : żywa, sugestywna barwa, widoczny, dosadnie wydobyty dramatyczny szkielet kompozycji, deformacja elementów kompozycyjnych obrazu, groza, kontrast, przerysowanie kształtów przedmiotu, płaskość obrazu uzyskana przez rezygnację z iluzji trzeciego wymiaru.

c) Ekspresjonizm – to wyrażanie uczuć artysty, nawiązania do filozofii Nietzschego, Schopenhauera, Bergsona.

2. Interpretacja obrazu. E.Muncha „Krzyk”

Na pierwszym planie widzimy upiorną postać człowieka z rękami przy uszach, idącego lub stojącego na moście. Trzymanie rąk przy uszach możemy interpretować różnie : albo wydajemy krzyk rozpaczny , bezradności ,albo blokujemy krzyk innych i nie chcemy słyszeć. Sylwetka człowieka jest zdeformowana, falista i prawdopodobnie jest reprezentacją tego, co czuje artysta. Wykrzywione i otwarte usta świadczą o tym, że bohater krzyczy bądź chce krzyczeć. Jednocześnie blokuje rękami uszy. Dlaczego ? Może boi się? Może jest to gest bezsilności, rozpaczny? W dali widać dwie sylwetki . Postacie namalowane są w ciemnych barwach . Właściwie są to zarysy postaci. Trudno określić również, czy zbliżają się do naszego bohatera czy też oddalają. Uwagę zwraca kolorystyka nieba, chmur i morza. Najprawdopodobniej w dramatycznych odcieniach czerwieni przedstawiony został zachód słońca. Rażące odcienie czerwieni kontrastujące z granatem morza mogą być „krzykiem” natury. W tym kontekście , być może nasz bohater nie chce słyszeć krzyku natury. Tematyka obrazu dotyka podstawowych problemów egzystencji : samotności, lęku, rozpaczny , wyrosłych na pesymistycznej filozofii Schopenhauera.

Praca w domu .

Zastanów się, jak Ty „odczytujesz” dzieło Muncha?